
Hadis-i şeriflerin çeşitleri nelerdir?

1- Hadis-i mürsel: Sahabe-i kiramin ismi söylenmeyip, Tabiinden birinin doğruca, (Resulullah aleyhisselam buyurdu ki) dediği hadis-i şerif.

2- Hadis-i müsned: Resulullah'a isnat eden Sahabînin ismi bildirilen hadis-i şeriflerdir.

3- Hadis-i müsned-i muttasıl: Resulullah'a kadar, aradaki ravilerden hiçbirisi noksan olmayan hadis-i şerif.

4- Hadis-i müsned-i münkatı: Sahabîden başka, bir veya birkaç ravisi bildirilmeyen.

5- Hadis-i mevsul: Sahabînin, (Resulullahtan işittim, böyle buyurdu) diyerek haber verdiği, hadis-i müsned-i muttasıl demektir. Bunlara, **hadis-i merfu** da denir.

6- Hadis-i mütevatir: Birçok Sahabînin, Resulullahtan ve başka birçok kimsenin de, bunlardan işittiği ve çok kimselerin haber verdiği hadis-i şeriflerdir. Bunların, bir yalan üzerinde sözbirliği yapmalarına imkân olmaz. Bu hadis-i şeriflere inanmayan kâfir olur.

7- Hadis-i meşhur: İlk zamanda bir kişi bildirmişken, ikinci asırda şöhret bulan hadis-i şeriflerdir. Yani bir kimsenin Resulullahtan, o kimseden de, çok kimselerin ve bunlardan da, başka kimselerin işittiği hadis-i şerif olup, son duyulan kimseye kadar, artık hep mütevatir olarak bildirilmiştir. Meşhur hadislere inanmayan da kâfir olur. **(Redd-ül-muhtar s.176)**

8- Hadis-i mevkuf: Sahabîye kadar söyleyen hep bildirilip, Sahabînin, (Resulullahtan işittim) demeyip, (Resulullah böyle buyurmuş) dediği hadis-i şerif.

9- Hadis-i sahih: Âdil ve hadis ilmini bilenden işitilen, müsned-i muttasıl, mütevatir ve meşhur hadis-i şerif.

10- Haber-i âhâd: Bir kimse tarafından söylenilen, müsned-i muttasıl hadis-i şerif.

11- Hadis-i muallâk: Baştan bir veya birkaç ravisi veya hiçbir ravisi belli olmayan.

12- Hadis-i kudsi: Manası Allahü teâlâdan, kelimeleri Resulullah tarafından olan.

13- Hadis-i kavi: Söyledikten sonra, bir âyet-i kerime okuduğu hadis-i şerif.

14- Hadis-i nâsih: Son zamanlarında söyledikleri hadis-i şerif.

15- Hadis-i mensuh: İlk zamanda söyleyip, sonra değiştirilen hadis-i şerif.

16- Hadis-i âmm: Bütün insanlar için söylenmiş olan hadis-i şerif.

17- Hadis-i has: Bir kimse için söylenmiş hadis-i şerif.

18- Hadis-i hasen: Bildirenler, sadık ve emin olup, fakat hafızası, anlayışı, sahih hadisleri bildirenler kadar kuvvetli olmayan kişilerin bildirdiği hadis-i şerif.

19- Hadis-i maktu: Söyleyenler, Tabiin-i kirama kadar bilinip, Tabiinden rivayet olunan hadis-i şerif.

20- Hadis-i şaz: Birinin, bir hadis âliminden işittim dediği hadis-i şerif.

21- Hadis-i garip: Yalnız bir kimsenin bildirdiği hadis-i sahihtir. Yahut aradakilerden birine, bir hadis âliminin muhalefet ettiği hadis-i şerif.

22- Hadis-i zayıf: Sahih ve hasen olmayandır. Ravilerden birinin hafızası, adaleti gevşek veya itikadında şüphe vardır. Bu hadise göre fazla ibadet yapılır; fakat ictihadda bunlara dayanılmaz.

23- Hadis-i muhkem: Tevile muhtaç olmayan hadis-i şerif.

24- Hadis-i müteşabih: Tevile muhtaç olan hadis-i şerif.

25- Hadis-i munfasıl: Aradaki ravilerden, birden fazlası unutulmuş olan hadis-i şerif.

26- Hadis-i müstefid: Söyleyenleri üçten çok olan hadis.

27- Hadis-i muddarib: Muhtelif yollardan, birbirine uymayan şekilde bildirilen.

28- Hadis-i merdud: Manası olmayan ve rivayet şartlarını taşımayan söz.

29- Hadis-i müfteri: Müslüman görünen dinsizlerin uydurdukları söz.

30- Eser: Mevkuf ve maktu hadis veya dua bildiren merfu hadis.

31- Hadis-i mevdu: Bir hadis âlimine göre, hadis olma şartlarını taşımayan hadis, sadece o âlime göre mevdu, yani uydurma olur. Hadis usulü ilminde müctehid olan bir âlim, bir hadisin sahih olması için, lüzum gördüğü şartları taşımayan bir hadis için, benim mezhebimin usulünün kaidelerine göre mevdudur der. Yoksa, (Peygamber efendimizin sözü değildir) demek istemez. Yani, hadis-i şerif denilen bu sözün hadis olması, bence anlaşılmalıdır demektir. Hadis usulü ilminin başka bir müctehidi de, hadisin doğru olması için aradığı şartları bu sözde bulunca, hadistir, mevdu değildir diyebilir. Dört mezhep arasında ayrılık bulunması, sözlerinin yanlış olacağını göstermediği gibi, hadisler için de, böyledir. Böyle şeyler, ictihad işi olduğundan, bir müctehidin mevdu demesiyle, hakikatte mevdu olması lazım gelmez

Dinimizislam.com